

Excursie naar Wildenberg/Rabbinge

Op zaterdagmiddag 13 april brengen we een bezoek aan Wildenberg & Rabbinge van Stichting het Drentse Landschap. Het is een groot complex van bos (Rabbinge) en hei (Wildenberg), en vennen. Hier en daar komen nog zandverstuivinkjes voor die op één na volgens Albert Dragt de naam zandverstuiving niet verdienen. Er is er nog één die levend is en zich dus ook verplaatst. Albert Dragt loopt hier sinds 1995 een traject. Vooral op het heideveld ziet hij reptielen: adders en levendbarende hagedissen en, vorig jaar ook een ZANDHAGEDIS.

Dat is onverwacht voor ons maar niet voor Albert Dragt. Als kleine jongen (1939 & 1940) maakte hij tochten over de hei met zijn oom waarbij hij vele adders en ook gladde slangen tegenkwam, levendbarende hagedissen en zandhagedissen en ook korhoenders. *"overal op Rabbinge kwamen toen zandhagedissen voor"* zegt hij.

Albert Dragt vertelt zelf over de geschiedenis van het gebied sinds 1940: "Rabbinge-Wildenberg en het Nolderveld waren vóór WOII nog één groot heidegebied met natte plekken. De hei leek eindeloos en liep onafgebroken door tot aan Zuidwolde. Na de oorlog is bijna alle hei ontgonnen en van de zandverstuivingen is bijna niets meer over.

Op de Wildenberg vinden we nog heide, die is wat heuvelig, dit zijn de oude overgroeide zandverstuivingen. Maar er ligt ook nog een echt levendig

stuifzandje (daar is in 2001 de zandhagedis gezien!). Dat is aan de rand van het Reestdal, naast het dennenbosje. De heide op de Wildenberg wordt door schapen begraaasd en is ingerasterd. Hier loop ik mijn traject en zie ik nog wel adders en levendbarende hagedissen.

Het zogenaamde Meeuwenven is vermoedelijk een Pingo of Vorstheuveld geweest die later met veen is opgevuld, dat later als turf weer is vergraven en uitgebaggerd, er is een mooi ven achtergebleven. Hier wordt nu door een kudde Schotse Hooglanders geograasd. Vlak na de oorlog lagen hier erg veel adders de laatste jaren heb ik hier nog maar weinig reptielen gezien.

Ook het dennenbos op Rabbinge was vroeger veel opener. Er werd veel turf gegraven en de putten werden met zand uit een nabij gelegen grote zandafgraving gevuld. Men had daardoor veel open zand. Daar heb ik zandhagedissen gezien. De jaartallen weet ik niet meer. Alles noteren, daar deed je toen niet aan, en ik was nog een jonge jongen. Het zal 1940-1945 geweest zijn. De 'zandverstuivingen' zijn in de loop van de jaren dichtgegroeid, het biotoop is dus verdwenen, de zandhagedissen ook. In het zogenaamde Zwarten Kaat ligt nog een mooi oud vennen-complex dat helaas in de tweede wereldoorlog gedeeltelijk is gedempt door ontginning. Hier bevindt zich een zeer kleine

kwetsbare Boomkikker-populatie. De stichting Het Drentse Landschap probeert het biotoop te verbeteren. Die boomkikkers herinner ik me trouwens niet van vroeger.

Tot zover de heer Dragt. We gaan met hem het traject lopen op 13 april (om 12.00 uur, bij het bezoekerscentrum van Het Overijssels Landschap, Oud Avereest) en misschien horen we boomkikkers! en we zullen absoluut stilstaan bij de levendige zandverstuiving waar een mannetje zandhagedis vorig jaar liet zien dat zandhagedissen niet uit het gebied verdwenen zijn! Wij zijn heel benieuwd.

Dit is een opname van de zandverstuiving op Wildenberg in ± 1990. foto: Albert Dragt

